

Pleinen van hemelse vrede

Na jaren dromen over Elgars 'Dream of Gerontius' is zijn droom verwezenlijkt. Hans van der Toorn bracht vrijdag- en zaterdagavond in een bomvolle Pieterskerk Gerontius' visioenen tot leven. Een oude man die smekend, in vol vertrouwen dan weer in bittere wanhoop sterft. God pas voor eeuwig wil aanschouwen na een reis door het vagevuur. Voor het zover is, doet een priester hem uitgeleide naar het hiernamaals waar een engel hem voortdurend bijstaat.

Van der Toorns twee koren Toonkunstkoor Leiden en C.O.V. Excelsior Leiderdorp, versterkt met een veertigtal projectzangers, hebben een enorme prestatie geleverd met dit bijzondere, in Nederland weinig uitgevoerde werk. Kosten noch moeite gespaard om van de 'droom' iets bovennatuurlijks, wonderbaarlijks te maken. De setting is half scenisch. Voor de pauze is het koor in zwarte kledij, Gerontius' doodsbed van zwart 'brokaat'. Een boeket bloemen staat half verwelkt naast de sponde, de priester verschijnt in bloedrood

'Dream of Gerontius' Door Toonkunstkoor Leiden, C.O.V. Excelsior Leiderdorp o.l.v. Hans van der Toorn, m.m.v. José Scholte, Marten Smeding, Frans Fiselier, Utrechtse Muziekacademie Kamerorkest. Gehoord: 24/11, Pieterskerk, Leiden.

habijt. Na de pauze geuren witte lelies naast Gerontius' glanzend witte sponde, komt de engel op in goudgeel gewaad en presenteert het koor zich in sneeuwwitte kleren. De belichting is hemels en vindt zijn hoogtepunt in flikkerend schitterlicht wanneer Gerontius' ziel één ogenblik van aangezicht tot aangezicht staat met de Heer zelve. Het Kamerorkest van de Utrechtse Muziek Academie (UMA) barst op dat moment los in ontzagwekkend rumoer. Op twee grote schermen is het verhaal te volgen waarboven het hele spektakel inclusief betoverende sfeerbeelden zijn geprojecteerd. Een hemelse happening, die wat tekst en muziek betreft helaas opbolt van mierzoete opgeklopte lucht.

Want wat zijn die teksten (1865) van kardinaal John Henry Newman bevindelijk, kwezelig,

onthecht. Ook de muziek neigt naar ongebreidelde romantiek die voortdurend doordeint 'zonder einde of begin'. De wisselende thema's van angst, gebed, slaap, laatste oordeel herhalen zich door het hele oratorium heen.

Voorbeeldig zet Marten Smeding de oude man Gerontius neer, in de eerste plaats met zijn wendbare volumerijke stem die alle gemoedstoestanden warm en beeldend schildert. Priester en 'Angel of the Agony' Frans Fiselier overtuigt immer door kracht en timbre. Naarmate de avond vordert zingt José Scholte betekenisvoller, kleurrijker, intenser in haar 'engelachtige' optreden.

Last but not least, koor en orkest zingen en spelen geweldig betrokken. Het geluid creëert sferisch zoemende zeeën, zwiepende stormen, subtiele klankverschuivingen, pleinen van hemelse vrede. Al deze weliswaar megalomane schoonheid ontstaat onder Van der Toorns begeesterende directie die zijn droom richting geeft.

LIDY VAN DER SPEK